תנן המביא גט ממדינה למדינה במדינת הים. ומרישא דמתניתין למיפרך דלטולם באותה מדינה במדינת הים נמי לריך ולאפוקי רקס וחגר: **אלא** אימא ממדינה למדינה בארץ ישראל לא לריך. וא"ת ואמאי נקט ממדינה למדינה ניחא המביא גט באותה מדינה במדינת הים לריך כו' הא בארץ ישראל אין לריך באותה מדינה וה"ה ממדינה למדינה דלרבה אין חילוק בין לאותה מדינה ובין ממדינה למדינה וי"ל דנקט הכי לאשמועינן דלא נימא דממדינה למדינה בארץ ישראל לריך נמי משום קיום כרבא קמ"ל דאין לריך דטעמא לאו משום קיום אי נמי משום דשכיחי עולי רגלים כדמסיק: **אי** מהכא הוה אמינא הני מילי דיעבד. פירש בקונטרס אי מדיוקא דרישא ופי' כן משום דאסיפא לא הוי מצי למימר הני מילי דיעבד דהא בהדיא קתני אין לריך דמשמע לכתחילה ומיהו לשון אי מהכא לא משמע הכי וגרלה דיש לישב הכא שייך למיתני א"ל בדיעבד כלומר אין לריך לימלו הימנה כשלא אמר בפני נכתב ובפ"ג דאמר לקמן כילד יעשה ימלנו הימנה ויחזור ויתן לה בפני שניסו ויאמר בפני נכתב ובפני נחתם אבל קשה דאמרינן בריש פ"ב (לקמן דף טו:) המביא גט ממדינת הים ואמר בפני נכתב אבל לא בפני נחתם כו' פסול ופריך בגמ' תניא חדא זימנא המביא כו' ומשני אי מהכא הוה אמינא לריך ואי לא אמר כשר והיכי הוה מצי למימר הכי הא אמרינן הכא דאי לא תנא אלא חד בבא הוה אמינא בא"י לכתחילה לריך מכלל דבמדינת הים אפילו בדיעבד נמי לריך וי"ל דמאחר דתנא הכא תרי בבי לאשמועינן דארץ ישראל אפילו לכתחילה אין לריך אם כן מהשתא מצינן למימר דהא דלריך במדינת הים היינו לכתחילה אבל בדיעבד כשר דהכי אילטריך מתניתין דפ"ב ועוד גרלה לר"י דהכי פירושא הכי מילי דיעבד שלא רלה כתיבת הגט וחתימתו דיכול ליתנו לה בא"י אבל לכתחילה לריך שירלה כתיבת הגט וחתימתו כדי שיוכל לומר בפני נכתב קמ"ל דלא לריך ובמדינת הים אם לא רלה כתיבת הגט וחתימתו אין יכול להביאו וליתנו לה ואם הביא ונתנו ה"א דכשר אי לא מתניתין דפ"ב והשתא מיתרלה נמי פירכא קנייתא*:

ביון דאיכא עולי רגלים מיבעי שכיחי • ואע"ג דלענין מחאה שלא בפני אמרינן בחזקת הבתים (ב"ב דף לח:) סתם יהודה וגליל כשעת חירום דמי ולא הוי מחאה היינו משום שאין המחזיק דרכו לחזר אם עשו מחאה אבל הכא שמחזרת אחר עדים המכירים חתימת העדים מצוין לקיימו *ואם תאמר דלקמן (דף ו.) משמע איפכא גבי בני מחוזא דביידי ומגרכי בפני נכתב משכונה לשכונה אמו במחוזא מי לא הוה מחאה וי"ל דהתם אפילו יאמה בפני בני אדם שהולכין להם שלא יאמרו למחזיק מכל מקום ילאק עיר אחת היתה בארץ ישראל כו'. בלא ר' יצחק נמי יש להוכיח דבארץ ישראל היתה דבאותה לארץ באותה הגמונית נמי לריך לרבה כיון דאין בקיאין לשמה: **שדרון** מקפידין זה על זה. וחירוס דיהודה הוי מפי מחירוס דיהודה וגליל: **רבה** אית ליה דרבא. וא"ת אמאי לריך לרבה בפני נכתב מהגמונית והא רבה לא חיש לאיחלופי כיון דידעינו לא מהני וי"ל דמתחילה לא היו מתקנין בפני נכתב משום איחלופי אבל כיון דתקינו משום לשמה במדינת הים תקנו שיאמר בכל מקום אף בארץ ישראל: **אלא** מאי ביניהו דאיכא ביניהו מקומות דלא קביעי בתי דינין אי שמקפידין זה על זה: אלימא

מתנה △ ל קושיות על רבה ○ ב' לשונות הפירוש בקושיא ראשונה

גליון השי"ם תוס' ד"ה אי וכו' אי מדיוקא דרישא. עי' חולין דף ג ע"א תוד"ה אין:

מתנה "ביון" ב' תירוצים על תשובת רבא

הגהות מהר"ב רנשבורג א) רש"י ד"ה ואיכא דמותיב וכו' מכלל דמדינת הים באותה מדינה נמי לא לריך וכו'. נמחק מלת לא:

[וע"ע תוס' חולין ג. ד"ה אין הסומר]

[וע"ע תוס' כתובות יח. ד"ה דסתם ותוס' ב"ב לח: ד"ה דסתם]

והני גמירי ומר סבר לפי שאין עדים מצויין לקיימו והני נמי לא שביחי? רבה מתרץ לטעמיה ורבא מתרץ לטעמיה **רבה מתרץ לטעמיה** דכולי עלמא לפי שאין בקיאין לשמה והכא בגזירת מוליך אטו מביא קמיפלגי **דתנא קמא** סבר לא גזרינן מוליך אטו מביא **ורבנן בתראי** סברי גזרינן מוליך אטו מביא **ורבא מתרץ לטעמיה** דכולי עלמא לפי שאין עדים מצויין לקיימו ורבנן בתראי לפרושי טעמיה דתנא קמא הוא דאתו **תנן המביא גט ממדינה למדינה במדינת הים צריך לומר בפני נכתב ובפני נחתם** (ב) **והא** באותה מדינה במדינת הים לא צריך לרבא ניחא לרבה קשיא? לא תימא והא באותה מדינה במדינת הים לא צריך אלא אימא ממדינה למדינה בארץ ישראל לא צריך, הא בהדיא קתני לה **המביא גט בארץ ישראל אינו צריך לומר בפני נכתב ובפני נחתם** אי מההיא הוה אמינא הני מילי דיעבד אבל לכתחילה לא, קא משמע לן ואלא (ג) **דמותיב לה** הכי (ד) **הא** ממדינה למדינה בארץ ישראל לא צריך לרבה ניחא לרבא קשיא? לא תימא ממדינה למדינה בארץ ישראל לא צריך אלא אימא הא באותה מדינה במדינת הים לא צריך אבל ממדינה למדינה בארץ ישראל מאי צריך, ליתני המביא ממדינה למדינה סתם לישלום ממדינה למדינה בארץ ישראל נמי לא צריך דבעון דאיכא עולי רגלים מישכח שכיחי, תנה בזמן שבית המקדש קיים, בזמן שאין בית המקדש קיים מאי איכא למימר? בעון דאיכא בתי דינין דקביעי מישכח שכיחי **תנן** רבן שמעון בן גמליאל אומר **אפילו מהגמוניא להגמוניא** ואמר רבי יצחק עיר אחת היתה בארץ ישראל ועסיות שמה והיו בה ב' הגמוניות שהיו מקפידין זה על זה לפיכך הוצרכו לומר מהגמוניא להגמוניא לרבא ניחא לרבה קשיא? רבה אית ליה דרבא, אלא מאי ביניהו? איכא ביניהו דאתיה בי תרי אי נמי באותה מדינה במדינת הים *תנן המביא גט ממדינת הים ואינו יכול לומר בפני נכתב ובפני נחתם אם יש עליו עדים יתקיים בחותמיו והוינן בה *מאי "ואינו יכול לומר" אילימא

וכי גמירי. לפרושי טעמא דתנא קמא. דאיכא מאי מוליך ומביא ס"ל אלא חד מיניהו נקט: **הא באותה מדינה.** ומעיר לעיל: **לא לריך.** ואע"ג דאין בקיאין לשמה מדוקיא דרישא: **הוה אמינא הני מילי דיעבד.** דאי מייתי ממדינה למדינה בא"י ולא נכתב לפניו אין לריך ליפסול אליאותו על כך: **אבל לכתחילה.** אי הוה מימליך הוה מוריגן ליה דליקו עליה: **קמ"ל.** משנה יתירא דסיפא דלא לריך: **ואיכא דמותיב הכי כו'** ומיתא ליה למידק מרישא ולאתוביי ולאו לאותוביי מסיפא דקתני בהדיא "המביא גט בארץ ישראל אינו לריך" אלמא טעמא משום לשמה הוא, דמשום דבריש תני בהדיא "ממדינה למדינה" וסיפא לא תנא "ממדינה למדינה" ואי הוה מותיב ליה מיניה הוה מצי ליה דבאותה מדינה עלמה קאי ואע"ג דהוה מותבינן ליה מכלל דמדינת הים באותה מדינה נמי א) (לא) לריך סוף סוף הדר הוה ליה דוקיא: **לעולם ממדינה למדינה בארץ ישראל לא לריך.** כדקא דייקת ולא תיקשי לרבא: **כיון דאיכא עולי רגליס.** שכמה עדים לקיימו והא דאמרן לעיל בריש שמעתין "ממדינה למדינה בא"י" איכא ביניהו ליתא וסמי ליה מהכא: **כתי דינין דקבועין.** בעיירות בתקנת עזרא בשני וכו' ומלוות שיירות שהולכות לדון במקום הוועד: **מקפידין זה על זה.** אלא יש כן הגמונית זו להגמונית זו: **לרבה קשיא.** דהא ארץ ישראל הוא ובקיאין לשמה, ומשום דלא שכיחי לקיימו אלרכוה: **כ) אית ליה דרבא.** דממדינה למדינה בארץ ישראל היכא דקפדי ולא שכיחי עדים לריך למימר אבל (ה) ליה דרבה דאי שכיחי עדים לא חייסינן לאין בקיאין דבולהו בקיאין: **אלא מאי ביניהו.** אתרוייהו שיעוי מהדר אשיעוא קמא דשיגין כיון דאיכא עולי רגלים כו' ומו ליכא למימר ממדינה למדינה מלריך לבא בין אשיעוא דאמרינן הרבה היכא דקפדי מודי בה בא אלא קפדי מודה בה רבה דהא אית ליה דרבא ואלא לא קפדי מודי בה דהא שכיחי לקיימו משום קביעותא דבתי דינין, ומאי ביניהו כלומר חסרו להו הכי מעלמי דאוקימנא פלוגתייהו לעיל, ומשני ודאי חסרי להו וסמי חד מיניהו ופשו להו תרי טעמי: באותה מדינה במדינת הים והלא דאתיה בי תרי ממדינת הים רבה מלריך רבא לא מלריך: **ואינו יכול.** מפרש ואזיל מאי היא: **יתקיים בחותמיו.** יבאו המכירים החתימה וכשר: חון

ביון שכיחי. אע"ג דאמרינן בחזקת הבתים (ב"ב דף לח:) סתם יהודה וגליל כשעת חירום דמי ולא הוי מחאה היינו משום שאין המחזיק דרכו לחזר אם עשו מחאה אבל הכא שמחזרת אחר עדים המכירים חתימת העדים מצוין לקיימו *ואם תאמר דלקמן (דף ו.) משמע איפכא גבי בני מחוזא דביידי ומגרכי בפני נכתב משכונה לשכונה אמו במחוזא מי לא הוה מחאה וי"ל דהתם אפילו יאמה בפני בני אדם שהולכין להם שלא יאמרו למחזיק מכל מקום ילאק עיר אחת היתה בארץ ישראל כו'. בלא ר' יצחק נמי יש להוכיח דבארץ ישראל היתה דבאותה לארץ באותה הגמונית נמי לריך לרבה כיון דאין בקיאין לשמה: **שדרון** מקפידין זה על זה. וחירוס דיהודה הוי מפי מחירוס דיהודה וגליל: **רבה** אית ליה דרבא. וא"ת אמאי לריך לרבה בפני נכתב מהגמונית והא רבה לא חיש לאיחלופי כיון דידעינו לא מהני וי"ל דמתחילה לא היו מתקנין בפני נכתב משום איחלופי אבל כיון דתקינו משום לשמה במדינת הים תקנו שיאמר בכל מקום אף בארץ ישראל: **אלא** מאי ביניהו דאיכא ביניהו מקומות דלא קביעי בתי דינין אי שמקפידין זה על זה: אלימא